ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 25.4.2023
COM(2023) 213 final

2023/0114 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον Διεθνή Οργανισμό Αμπέλου και Οίνου (ΔΟΑΟ)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά την απόφαση για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στη Γενική Συνέλευση του ΔΟΑΟ στις 9 Ιουνίου 2023, σε σχέση με την προβλεπόμενη έκδοση ψηφισμάτων του ΔΟΑΟ τα οποία ενδέχεται να παράγουν έννομα αποτελέσματα για την ενωσιακή νομοθεσία.

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Ειδικό καθεστώς της ΕΕ εντός του ΔΟΑΟ

Επί του παρόντος, μέλη του ΔΟΑΟ είναι 49 κράτη, εκ των οποίων 20 είναι κράτη μέλη της Ένωσης. Η ΕΕ δεν είναι μέλος του ΔΟΑΟ. Ωστόσο, από τις 20 Οκτωβρίου 2017, ο ΔΟΑΟ έχει χορηγήσει στην Ένωση το ειδικό καθεστώς που προβλέπεται στο άρθρο 4 του εσωτερικού κανονισμού του ΔΟΑΟ, το οποίο της δίνει τη δυνατότητα να παρεμβαίνει στις εργασίες των επιτροπών, των υποεπιτροπών και των ομάδων εμπειρογνωμόνων και να παρίσταται στις συνεδριάσεις της Γενικής Συνέλευσης και της Εκτελεστικής Επιτροπής.

2.2. Ο ΔΟΑΟ

Ο Διεθνής Οργανισμός Αμπέλου και Οίνου (ΔΟΑΟ) είναι διακυβερνητικός οργανισμός επιστημονικού και τεχνικού χαρακτήρα, ο οποίος δραστηριοποιείται στον τομέα της αμπέλου και του οίνου, των ποτών με βάση τον οίνο, των επιτραπέζιων σταφυλιών, της σταφίδας και άλλων αμπελοοινικών προϊόντων. Οι στόχοι του ΔΟΑΟ είναι i) να ενημερώνει για μέτρα με τα οποία μπορούν να ληφθούν υπόψη οι ανησυχίες των παραγωγών, των καταναλωτών και άλλων παραγόντων στον τομέα των αμπελοοινικών προϊόντων, ii) να συντρέχει τους άλλους διεθνείς οργανισμούς που ασκούν δραστηριότητες τυποποίησης και iii) να συμβάλλει στη διεθνή εναρμόνιση των υφιστάμενων πρακτικών και προτύπων.

2.3. Η προς έκδοση πράξη του ΔΟΑΟ

Η επόμενη Γενική Συνέλευση του ΔΟΑΟ θα πραγματοποιηθεί στις 9 Ιουνίου 2023. Σε αυτό το πλαίσιο και με βάση τις συζητήσεις κατά τις συνεδριάσεις της ομάδας εμπειρογνωμόνων που πραγματοποιήθηκαν από τον Ιανουάριο έως τον Μάρτιο του 2023, αναμένεται ότι στην ημερήσια διάταξη της Γενικής Συνέλευσης θα περιλαμβάνονται προς έγκριση τα ακόλουθα ψηφίσματα, που παράγουν έννομα αποτελέσματα για την ενωσιακή νομοθεσία:

– σχέδιο ψηφίσματος OENO-SCMA 20-666 για τον καθορισμό νέας μεθόδου ανάλυσης και σχέδιο ψηφίσματος OENO-SCMA 21-687 για την τροποποίηση της μεθόδου ανάλυσης OIV-MA-AS313-20,

– σχέδιο ψηφίσματος OENO-TECHNO 19-657 για την αντικατάσταση υφιστάμενης οινολογικής πρακτικής και σχέδιο ψηφίσματος OENO-TECHNO 19-658 για τον καθορισμό νέας οινολογικής πρακτικής.

Όπως και κατά το παρελθόν, αναμένεται ότι η ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης του ΔΟΑΟ θα τροποποιηθεί περαιτέρω και ότι θα προστεθούν στην ημερήσια διάταξη και άλλα ψηφίσματα που παράγουν έννομα αποτελέσματα για την ενωσιακή νομοθεσία. Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης, με ταυτόχρονη τήρηση των κανόνων των Συνθηκών, η Επιτροπή θα συμπληρώσει ή θα τροποποιήσει, σε εύθετο χρόνο, την παρούσα πρόταση για να μπορέσει το Συμβούλιο να εγκρίνει τη θέση που θα ληφθεί όσον αφορά και τα εν λόγω ψηφίσματα.

3. ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Τα σχέδια ψηφισμάτων που θα υποβληθούν σε ψηφοφορία στην επόμενη Γενική Συνέλευση του ΔΟΑΟ έχουν συζητηθεί εκτενώς μεταξύ επιστημονικών και τεχνικών εμπειρογνωμόνων του αμπελοοινικού τομέα. Συμβάλλουν στη διεθνή εναρμόνιση των προτύπων του οίνου και καθορίζουν το πλαίσιο που θα εξασφαλίζει τον θεμιτό ανταγωνισμό στο εμπόριο προϊόντων του αμπελοοινικού τομέα. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να υποστηριχθούν.

4. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

4.1. Διαδικαστική νομική βάση

4.1.1. Αρχές

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό «*των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας*.»

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ εφαρμόζεται ανεξάρτητα από το αν η Ένωση είναι μέλος του σχετικού οργάνου ή συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας[1].

Η έννοια των «*πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα*» περιλαμβάνει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα δυνάμει των κανόνων του διεθνούς δικαίου που διέπουν το εκάστοτε όργανο. Περιλαμβάνει επίσης κείμενα που δεν έχουν μεν δεσμευτική ισχύ βάσει του διεθνούς δικαίου, αλλά «*επηρεάζουν με καθοριστικό τρόπο το περιεχόμενο των ρυθμίσεων που θεσπίζει ο νομοθέτης της Ένωσης*»[2].

4.1.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Ο Διεθνής Οργανισμός Αμπέλου και Οίνου (ΔΟΑΟ) είναι διακυβερνητικός οργανισμός επιστημονικού και τεχνικού χαρακτήρα, ο οποίος δραστηριοποιείται στον τομέα της αμπέλου και του οίνου, των ποτών με βάση τον οίνο, των επιτραπέζιων σταφυλιών, της σταφίδας και άλλων αμπελοοινικών προϊόντων. Επί του παρόντος, μέλη του ΔΟΑΟ είναι 49 κράτη, εκ των οποίων 20 είναι κράτη μέλη της Ένωσης. Η ΕΕ δεν είναι μέλος του ΔΟΑΟ. Ωστόσο, από τις 20 Οκτωβρίου 2017, ο ΔΟΑΟ έχει χορηγήσει στην Ένωση το ειδικό καθεστώς που προβλέπεται στο άρθρο 4 του εσωτερικού κανονισμού του ΔΟΑΟ, το οποίο της δίνει τη δυνατότητα να παρεμβαίνει στις εργασίες των επιτροπών, των υποεπιτροπών και των ομάδων εμπειρογνωμόνων και να παρίσταται στις συνεδριάσεις της Γενικής Συνέλευσης και της Εκτελεστικής Επιτροπής.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/934 της Επιτροπής, ορισμένα από τα ψηφίσματα που έχουν εγκριθεί και δημοσιευθεί από τον ΔΟΑΟ παράγουν έννομα αποτελέσματα για την ενωσιακή νομοθεσία. Η θέση της Ένωσης όσον αφορά τα ψηφίσματα αυτά σχετικά με θέματα που υπάγονται στην αρμοδιότητά της θα πρέπει, επομένως, να εγκρίνεται από το Συμβούλιο και να εκφράζεται στις συνόδους του ΔΟΑΟ από τα κράτη μέλη τα οποία είναι μέλη του ΔΟΑΟ και τα οποία ενεργούν από κοινού προς το συμφέρον της Ένωσης.

---

1 Απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, σκέψη 64.

2 Απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, σκέψεις 61 έως 64.

Συνεπώς, η διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

4.2. Ουσιαστική νομική βάση

4.2.1. Αρχές

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ εξαρτάται πρωτίστως από τον στόχο και το περιεχόμενο της προς έκδοση πράξης σε σχέση με την οποία λαμβάνεται θέση εξ ονόματος της Ένωσης. Εάν η προς έκδοση πράξη επιδιώκει διττό σκοπό ή έχει δύο συνιστώσες και εάν ένας από τους σκοπούς ή μία από τις συνιστώσες μπορεί να χαρακτηριστεί κύριος/-α, ενώ ο/η άλλος/-η έχει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα, η απόφαση δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνο ουσιαστική νομική βάση, ήτοι εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή συνιστώσα.

4.2.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Ο κύριος στόχος των προβλεπόμενων σχεδίων ψηφισμάτων αφορά την εναρμόνιση των προτύπων του οίνου και, ως εκ τούτου, την εφαρμογή της κοινής γεωργικής πολιτικής. Συνεπώς, η ουσιαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση περιλαμβάνει το άρθρο 43 της ΣΛΕΕ.

4.3. Συμπέρασμα

Η νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης θα πρέπει να είναι το άρθρο 43, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

5. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΕΚΔΟΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

Άνευ αντικειμένου.

2023/0114 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον Διεθνή Οργανισμό Αμπέλου και Οίνου (ΔΟΑΟ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 43, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο Διεθνής Οργανισμός Αμπέλου και Οίνου (ΔΟΑΟ) θα εξετάσει και ενδεχομένως θα εγκρίνει ψηφίσματα τα οποία θα παράγουν έννομα αποτελέσματα για τους σκοπούς του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ κατά την προσεχή Γενική Συνέλευσή του στις 9 Ιουνίου 2023.

(2) Η Ένωση δεν είναι μέλος του ΔΟΑΟ. Ωστόσο, στις 20 Οκτωβρίου 2017, ο ΔΟΑΟ χορήγησε στην Ένωση το ειδικό καθεστώς που προβλέπεται στο άρθρο 4 του εσωτερικού κανονισμού του ΔΟΑΟ.

(3) 20 κράτη μέλη της ΕΕ είναι μέλη του ΔΟΑΟ. Τα κράτη μέλη αυτά δύνανται να προτείνουν τροποποιήσεις στα σχέδια ψηφισμάτων του ΔΟΑΟ και θα κληθούν να εγκρίνουν τα εν λόγω σχέδια κατά την προσεχή Γενική Συνέλευση του ΔΟΑΟ στις 9 Ιουνίου 2023.

(4) Η θέση της Ένωσης όσον αφορά τα ψηφίσματα αυτά σχετικά με θέματα που υπάγονται στην αρμοδιότητά της θα πρέπει, επομένως, να εγκρίνεται από το Συμβούλιο και να εκφράζεται στις συνόδους του ΔΟΑΟ από τα κράτη μέλη τα οποία είναι μέλη του ΔΟΑΟ και τα οποία ενεργούν από κοινού προς το συμφέρον της Ένωσης.

(5) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[3] και τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/934 της Επιτροπής[4], ορισμένα από τα ψηφίσματα που έχουν εγκριθεί και δημοσιευθεί από τον ΔΟΑΟ θα παράγουν έννομα αποτελέσματα.

---

[3] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671).

[4] Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/934 της Επιτροπής, της 12ης Μαρτίου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις αμπελουργικές ζώνες στις οποίες ο αλκοολικός τίτλος μπορεί να αυξηθεί, τις εγκεκριμένες οινολογικές πρακτικές και τους περιορισμούς που ισχύουν για την παραγωγή και διατήρηση αμπελοοινικών προϊόντων, το ελάχιστο ποσοστό αλκοόλης για υποπροϊόντα και την απόρριψή τους, και τη δημοσίευση των φακέλων του OIV (ΕΕ L 149 της 7.6.2019, σ. 1).

(6) Το άρθρο 80 παράγραφος 3 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 προβλέπει ότι η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις οινολογικές πρακτικές και μεθόδους ανάλυσης που συνιστά και δημοσιεύει ο ΔΟΑΟ όταν εγκρίνει οινολογικές πρακτικές.

(7) Το άρθρο 80 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 προβλέπει ότι η Επιτροπή, κατά τον καθορισμό των μεθόδων ανάλυσης για να διαπιστωθεί η σύσταση των προϊόντων του αμπελοοινικού τομέα, θα βασίσει τις εν λόγω μεθόδους σε κάθε σχετική μέθοδο που συνιστά και δημοσιεύει ο ΔΟΑΟ, εκτός αν είναι αναποτελεσματική ή ακατάλληλη για τον σκοπό που επιδιώκει η Ένωση.

(8) Το άρθρο 90 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 προβλέπει ότι τα προϊόντα του αμπελοοινικού τομέα που εισάγονται στην Ένωση πρέπει να παράγονται σύμφωνα με οινολογικές πρακτικές εγκεκριμένες από την Ένωση δυνάμει του εν λόγω κανονισμού ή, πριν από την εν λόγω έγκριση, σύμφωνα με οινολογικές πρακτικές τις οποίες συνιστά και δημοσιεύει ο ΔΟΑΟ.

(9) Με το σχέδιο ψηφίσματος OENO-SCMA 20-666 καθορίζεται νέα μέθοδος ανάλυσης για τους οίνους. Με το σχέδιο ψηφίσματος OENO-SCMA 21-687 τροποποιείται η μέθοδος ανάλυσης που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της περιεκτικότητας του οίνου σε σορβικό, βενζοϊκό και σαλικυλικό οξύ με τη χρήση υγρής χρωματογραφίας υψηλής απόδοσης. Σύμφωνα με το άρθρο 80 παράγραφος 3 στοιχείο α) και το άρθρο 80 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, τα εν λόγω ψηφίσματα θα παράγουν έννομα αποτελέσματα.

(10) Με το σχέδιο ψηφίσματος OENO-TECHNO 19-657 αντικαθίσταται υφιστάμενη οινολογική πρακτική για τους οίνους και με το σχέδιο ψηφίσματος OENO-TECHNO 19-658 καθορίζεται νέα οινολογική πρακτική για το ξίδι από οίνο. Σύμφωνα με το άρθρο 80 παράγραφος 3 στοιχείο α) και το άρθρο 90 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, τα εν λόγω ψηφίσματα θα παράγουν έννομα αποτελέσματα.

(11) Τα εν λόγω σχέδια ψηφισμάτων του ΔΟΑΟ συζητήθηκαν εκτενώς μεταξύ επιστημονικών και τεχνικών εμπειρογνωμόνων του αμπελοοινικού τομέα. Συμβάλλουν στη διεθνή εναρμόνιση των προτύπων του οίνου και θα καθορίσουν το πλαίσιο που θα εξασφαλίζει τον θεμιτό ανταγωνισμό στο εμπόριο των προϊόντων του αμπελοοινικού τομέα. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να υποστηριχθούν.

(12) Για να παρασχεθεί η αναγκαία ευελιξία κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων πριν από τη Γενική Συνέλευση του ΔΟΑΟ στις 9 Ιουνίου 2023, θα πρέπει να εξουσιοδοτηθούν τα κράτη μέλη που είναι μέλη του ΔΟΑΟ προκειμένου να συμφωνήσουν ως προς τροποποιήσεις των εν λόγω σχεδίων ψηφισμάτων, υπό την προϋπόθεση ότι οι τροποποιήσεις αυτές δεν αλλοιώνουν την ουσία των ψηφισμάτων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στη Γενική Συνέλευση του ΔΟΑΟ που έχει προγραμματιστεί για τις 9 Ιουνίου 2023 παρατίθεται στο παράρτημα.

Άρθρο 2

Η θέση που αναφέρεται στο άρθρο 1 διατυπώνεται από τα κράτη μέλη της Ένωσης που είναι μέλη του ΔΟΑΟ, τα οποία ενεργούν από κοινού.

Άρθρο 3

1. Όταν η θέση που αναφέρεται στο άρθρο 1 είναι πιθανό να επηρεαστεί από νέες επιστημονικές ή τεχνικές πληροφορίες οι οποίες παρουσιάζονται πριν ή κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων του ΔΟΑΟ, τα κράτη μέλη που είναι μέλη του ΔΟΑΟ ζητούν την αναβολή της ψηφοφορίας στη Γενική Συνέλευση του ΔΟΑΟ έως ότου διαμορφωθεί η θέση της Ένωσης με βάση τα νέα στοιχεία.

2. Ύστερα από συντονισμό και δίχως άλλη απόφαση του Συμβουλίου για τον καθορισμό της θέσης της Ένωσης, τα κράτη μέλη που είναι μέλη του ΔΟΑΟ, ενεργώντας από κοινού εξ ονόματος της Ένωσης, δύνανται να συμφωνήσουν επί τεχνικού χαρακτήρα τροποποιήσεων των σχεδίων ψηφισμάτων που αναφέρονται στο παράρτημα, οι οποίες δεν αλλοιώνουν την ουσία τους.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος